

սկեցի համբարել, թե դեռ քանի հոգի քնած են մնացել: Իմ աչքերը կանգ առին գեղեցիկ պատկերի վրայ: Ես տեսնում էի այժմ նրա կիսամերկ թիկունքը միայն. երեսը շուռ էր տոած դեպի հակառակ կողմը: Նայում էի, երկար նայում էի այդ լիքը թիկունքի վրայ, որ սքանչելի կերպով լուսաւորոած էր ճրագի լուսով: Երկու ուրիշ աչքեր եւս դարձան դեպի այդ կողմը եւ ուշադրութեամբ նայեցին: Դրանք հարսի աչքերն էին: Նա ցած դրեց կարը, մօտեցաւ եւ ձեռքով բզեց օրիորդի կողքը: Նա զարթնեց: «այդ ինչպէ՛ս ես քնածե, — լսելի եղաւ հարսի յանդիմանութիւնը: Օրիորդը ոչինչ չպատասխանեց, որովհետեւ նա չգիտէր, թէ ինչպէս էր քնած: Նա վերառեց իր մօտ դրած կարմիր շապիկը եւ շտապով հագաւ: Գեղեցիկ թիկունքը անհետացաւ իմ աչքից: «ես թեզ չասեցի՞», որ ինձ շուտ զարթեցնեսէ, — ասաց օրիորդը: «հիմայ էլ ուշ չէ», — պատասխանեց հարսը, կրկին գնալով եւ իր տեղը նստելով: Օրիորդը հագնեցաւ եւ դուրս եկաւ սրահը: Խրճիթի կիսաբաց դռնից ես տեսնում էի, թէ ինչպէս լրացոնեցաւ նա, թէ ինչպէս շապիկի լայն դրօշակով սրբեց երեսը, եւ թէ ինչպէս մատներով սանրեց, ուղղեց գլխի մազերը: Իր աչրանքը վերջացնելուց յետոյ, նա վեր առեց հարթ կտրած մի կոճոյ, աթոռի նման դրեց տակին եւ նստեց իր ոստայնի առջեւ: ճարտար մատները սկսեցին արագութեամբ խաղալ գոյնզգոյն թելերի հետ: Ես հիացած նայում էի. սրահում վառող ճրագը լուսաւորում էր նրա աշխատութիւնը: Նա մի գեղեցիկ գորգ էր հիւսում, մի ամբողջ տարի սկսել էր եւ մօտ ժամանակում վերջացնելու վրայ էր: Որպիսի՛ մեծ եռանդով աշխատում էր նա, որքա՛ն ոգեւորութեամբ շարժւում էին նրա ճարպիկ մատերը: Կարծես իւրաքանչիւր նկարը, իւրաքանչիւր գոյնը տպաւորում էին նրա սրտի մէջ նոյնպիսի գեղեցիկ նկարներ ապագայի, ջէ՛րմ փափագով սպասող ապագայի մասին... Նա գործում էր եւ մեղմ ձայնով երգում էր: Նա նշանոած էր. նա այդ գորգը իր օժիտի համար էր պատրաստում: Այնտեղ, հարսանիքի ժամանակ, փեսայի տանը, բաց կանեին այդ գորգը եւ բոլոր գիւղացիք կը զարմանային նորահարսի շնորհքի եւ ճարտարութեան վրայ: Աթաղաղը երրորդ անգամ սկսեց խօսել: Այս անգամ զարթնեց տէր հօր որդին՝ օրիորդի հայրը: Նա շղթան բաց արեց ուտից եւ, հէնց իր անկողնի մէջ, նստած տեղում, հագնեցաւ: Երբ վեր կացաւ, նա մի փոքր ջուր քսեց երեսին, որպէս թէ լրացոնեցաւ: Յետոյ կանեփի երկար ծողը մոմի նման վառելով, ձեռին բռնած, դիմեց դեպի ախոռատունը՝ իր նժոյգին եւ միւս անասուններին նայելու: Նրա կինը, որ ճրագի առջեւ կար էր կարում, ամենեւին իր տեղից չշարժեցաւ ամուսնու վեր կենալու ժամանակ: Կարծես նրան չէր ճանաչում: Գիւղացու ընտանեկան կարգերին անծանօթ մէկը, նրանց միմեանց կռած կը համարէր: Բայց ինձ յայտնի էր, որ կինը իր ամուսնուն ոչ մի ծառայութիւն չէ ցոյց տալիս, երբ նրա հայրը կամ մայրը